

N:o 50.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående anslag för deltagande i de olympiska spelen i London år 1908; gifven Stockholms slott den 14 februari 1908.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att såsom bidrag till bestridande af omkostnaderna för deltagande från Sveriges sida i de olympiska spelen i London år 1908 på extra stat för år 1909 bevilja ett anslag af 15,000 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas Riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Hugo Hammarskjöld.

Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 februari 1908.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
SWARTZ,
grefve HAMILTON,
grefve EHRENSVÄRD,
MALM.

Departementschefen, statsrådet Hammarskjöld anförde:

»Med förmålan att under sommaren 1908 komme att i London åter
afhållas den stora internationella gymnastik- och idrottsfest, som under
namn af olympiska spelen samlat omkring sig hela den civiliserade värl-
dens idrottsliga intressen, så ofta den med bestämda mellantider åter-
kommit under senaste dekad, har kommittén för Sveriges deltagande i
nämnda spel år 1908 uti underdånig skrifvelse den 10 december 1907
gjort framställning om ett understöd af statsmedel till belopp af 15,000
kronor att utgå såsom bidrag till bekostande af Sveriges deltagande i
olympiska spelen i London år 1908.

Till stöd för denna framställning har anförts följande:

De olympiska spelen i modern mening begynte år 1896, då Greklands folk med dess konungafamilj i spetsen och under oerhördt stor anslutning från hela den grekiska nationen återupplifvade det antika Greklands berömda gymnastik- och idrottslekar på samma plats, Stadion i Athén, där dessa i forntiden århundrade efter århundrade ägt rum. Idén vann genklang öfverallt, där den blef upptagen såsom en internationell angelägenhet af den fysiska uppfostrans ledande män, och den visade sig snart som en mäktig häfstång i det rastlösa arbete för ungdomens fysiska daning, som vore ett lika utmärkande som utmärkt drag i våra dagars samhällslif. En kommitté bildades, den s. k. internationella olympiska kommittén, med representanter ur de flesta länder i Europa — äfven Sverige — och med närmaste uppgift att äfven annorstädes än i Grekland anställa dylika regelbundet återkommande gymnastik- och idrottsfester samt att för desamma uppställa strängt pedagogiskt riktiga bestämmelser. I samarbete med respektive länders regeringar hade denna kommitté hittills åstadkommit de olympiska spelen i Paris år 1900 och i St Louis i Amerika år 1904 och stode nu med långt framskridna förberedelser för olympiska spelen i London år 1908. Under tiden hade den grekiska serien af olympiska spel icke afbrutits, i det att sådana kommit till stånd i Athén år 1906.

Vid alla dessa stora värdemätningar af de olika ländernas idrottslif och den individuella förmågan hade Sverige varit representeradt, dock icke i St Louis. Men det svenska framträdandet hade ej inskränkt sig till blott det aktiva deltagandet, hvilket varit alltmer omfattande och framgångsrikt, ända därhän att vid de senaste olympiska spelen i Athén den svenska kontingenten varit bland alla nationer ej blott den talrikaste, näst grekerna själfva, utan äfven bland de mest utvecklade och framgångsrika. Sveriges deltagande sträckte sig också djupare, i det att svensk erfarenhet tagits till råds och svenska synpunkter fått göra sig gällande vid organiseringen af dessa olympiska spel och vid bestämmelsernas uppgörande i ett flertal punkter. Samma hedrande uppmärksamhet hade äfven med afseende på London-mötet 1908 kommit lingska gymnastikens hemland och vårt svenska idrottslif till del; och många vore punkterna i det för olympiska spelen i London uppställda programmet, där svensk insikt tagits till råds.

Att Sverige kraftigt och manstarkt toge del i 1908 års olympiska spel, där Sverige sålunda redan på förhand genom sin idrottsliga ställning kommit att göra sig gällande, och där nya rön och erfarenheter säkert skulle stå att vinna till gagn för fortsatt utveckling, hade därför synts vara af betydelse, så mycket mer som enligt inhämtade upplysningar stora

ansträngningar gjordes i sådant syfte i hvarje land, där gymnastik och idrott omhuldades och nått någon utveckling. I Danmark påginge en liffig verksamhet, särskildt bland gymnastikens ledande män, för att kunna häfda det danska gymnastiksystemet; och från Norge hade det öppet sagts, att ledande män på det politiska området sökte få allt insatt på en utomordentligt stark norsk representering, och rikliga medel komme säkerligen att anslås dertill. I vårt grannland Finland vidare, med dess omkring 2 miljoner invånare, hade den därstädes särskildt tillsatta organisationskommittén tänkt sig, att cirka 80 man, fördelade på de särskilda idrottsgrenarna, skulle aktivt deltaga i spelen. Med hänsyn härtill samt till den storartade utveckling, idrotten i vårt land vunnit under senaste årtionden, hade den svenska organisationskommittén, som tillsatts från Sveriges centralförening för idrottens främjande och svenska gymnastik- och idrottsföreningarnas riksförbund samt jämväl upptog representanter för det frivilliga skytteväsendet, ansett, att Sveriges insats af manlig kraft och duglighet borde vid detta tillfälle företrädas af omkring 150 svenska män, representerande följande idrottsgrenar: gymnastik, fäktning, allmän idrott, skridskoåkning, simning, velocipedåkning, fotboll, lawntennis, segling, skjutning och ridning.

När sålunda i denna sammansättning af den svenska truppen också upptagits deltagare i ridning och skjutning, blefve detta första gången Sverige representerades utomlands i dessa för försvaret så viktiga grenar af militär utbildning i egentlig mening. Den fosterländska innebörden i företaget i dess helhet och dess betydelse för vår manliga ungdoms fysiska utbildning skulle härigenom säkerligen höjas, och inför detta förhållande hade för den svenska organisationskommittén fått vika hänsynen till de stegrade svårigheter, som den svenska truppens ökande med dessa deltagare måste innebära ur ekonomisk synpunkt.

Enligt den framställningen bilagda promemorian angående den ekonomiska sidan af företaget hade utgifterna för den svenska truppens resa och uppehåll i London beräknats till 300 kronor per individ. Den finska kommittén, som äfven i denna punkt låtit närmare uppgifter komma till offentligheten, hade beräknat sina kostnader efter 600 finska mark eller 425 kronor per individ till sammanlagdt 48,000 finska mark.

När den svenska kommittén beräknat sina kostnader så låga, som en jämförelse med dessa siffror från Finland visade, hade därvid liksom vid tidigare företag af detta slag den principen följts, att hvarje deltagare själf skulle bidra till reskassan med visst belopp, huru uppoffrande detta ofta än vore för de mestadels mindre penningstarka unga männen vid sidan af de offer, som redan den långa förberedelsen i arbete med

en månads tidsuppostring och diverse kostnader inneburit för dem. Ett ännu kraftigare och mer afsevärdt stöd hade den svenska kommittén erhållit genom vår i London bosatte landsman Fredrik Löwenadler, hvilken i sin uppoffrande fosterlandskärlek erbjudit hälften af den svenska kontingenten fritt vivre och logi under hela vistelsen i London jämte 14 dagars fri träningstid för idrottsmännen. Förlitande sig på erfarenheten från tidigare tillfällen, då den svenska frivilliga gymnastiken och idrotten fått röna storartade prof på fosterländska mäns offervillighet, hoppades den svenska kommittén, att på den enskilda offervillighetens väg ytterligare understöd skulle kunna tillföras reskassan. Men denna väg hade måst följas så intensivt under alla tider för idrottens främjande — hvar till ju intet understöd af statsmedel stode till buds, i motsats till det frivilliga skytteväsendet, som understöddes med statsmedel till ett belopp af öfver 700,000 kronor årligen — att den svenska kommittén insett omöjligheten af att på detta sätt kunna anskaffa hela det behöfliga beloppet.

Slutligen ville kommittén erinra därom, att understöd af statsmedel redan vid ett tidigare tillfälle beviljats för Sveriges representerande utrikes på liknande sätt, nämligen vid den förut här berörda gymnastik- och idrottsfesten i Paris år 1900, vid hvilket tillfälle 12,000 kronor anslagits för ändamålet. Vid sagda tillfälle hade Sverige deltagit med ialles 80 man, under det att den svenska truppen vid olympiska spelen 1908, såsom redan angifvits, komme att uppgå till nära dubbelt så stor numerär.

På grund af nådig remiss har direktionen öfver gymnastiska centralinstitutet den 23 januari 1908 yttrat sig i ämnet och därvid framhållit betydelsen däraf, att svenska män i främmande land mötte till täflan i kroppsliga idrotter, samt af det uppsving, intresset för dylika öfningar inom landet måste vinna genom deltagande i en internationell fest sådan som den ifrågavarande. I anslutning härtill har direktionen tillstyrkt bifall till den gjorda framställningen.

Att Sverige varder på bästa möjliga sätt företräd vid de olympiska spel, som komma att afhållas i London sommaren 1908, anser jag vara af vikt ej blott ifrån idrottslig synpunkt utan jämväl af nationella grunder. Svenska idrottsmän hafva under de senare åren med stor framgång uppträdt på de utländska täflingsplatserna och genom sina framgångar skaffat berömmelse och ära ej mindre åt sig själfva än äfven åt den

svenska nationen, det svenska namnet. Gifvetvis gäller det att för de täfflingar, som nu förestå, utse de bäst kvalificerade inom hvarje idrotts-gren, och det är fördenskull af vikt, att icke ekonomiska hänsyn skola i något fall ställa sig hindrande i vägen för deltagande. Såsom förut om-nämnts, har en enskild svensk man i London utlofvat frikostigt understöd och ytterligare enskilda bidrag torde med sannolikhet vara att emotse. För att ekonomiskt trygga företaget synes det dock nödvändigt, att staten därtill anslår medel. För Sveriges representerande vid gymnastik- och idrottsfesten i Paris år 1900 beviljade Riksdagen på framställning af Kungl. Maj:t ett statsbidrag af 12,000 kronor, och för Sveriges deltagande i olympiska spelen i Athén år 1906 anvisade Kungl. Maj:t af de under fjärde och åttonde hufvudtitlarna uppförda anslag till extra utgifter till-hopa 5,000 kronor. Det belopp af 15,000 kronor, som nu begärts, anser jag skäligt i betraktande af det stora antal svenska idrottsmän, som för-väntas denna gång komma att deltaga. Med hänsyn till beloppets storlek kunna extra utgiftsmedlen icke för ändamålet anlitas; och torde fördens-kull nu liksom år 1900 framställning om anslag böra göras hos Riks-dagen. Jag hemställer, att Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå Riksdagen att såsom bidrag till bestridande af omkostnaderna för deltagande från Sveriges sida i de olympiska spelen i London år 1908 på extra stat för år 1909 bevilja ett anslag af 15,000 kronor.

Vid bifall härtill lärer hinder ej förefinnas för Eders Kungl. Maj:t att låta under år 1908 af tillgängliga medel förskottera ifrågavarande belopp.»

Hvad departementschefen sålunda i underdånighet hemställt behagade Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkan af statsrådets öfriga ledamöter, bifalla; och skulle pro-position aflåtas till Riksdagen af den lydelse, bilaga vid vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

H. Boman.